

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

Затверджено

На засіданні кафедри міжнародних економічних
відносин
факультету міжнародних відносин
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 8 від 19.12. 2019 р.)
Завідувач кафедри проф. Грабинський І. М.

І. Грабинський

Силабус з навчальної дисципліни

«НАУКОВИЙ СЕМИНАР»,

що викладається в межах ОНП «Міжнародні економічні відносини»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності

292 Міжнародні економічні відносини

Силабус курсу

Науковий семінар

2019-2020 навчальний рік

Назва курсу	Науковий семінар
Адреса викладання курсу	М. Івано-Франківськ, вул. Січових Стрільців, 19
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет міжнародних відносин, кафедра міжнародних економічних відносин
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	29 «Міжнародні відносини» 292 «Міжнародні економічні відносини»
Викладач (-і)	Доп. Федунь Ю.Б.
Контактна інформація викладача (-ів)	yuriy.fedun@lnu.edu.ua Тел. (032)-239-4781
Консультації по курсу відбуваються	Щотижневі: 14.00-16.00 год. (кафедра міжнародних економічних відносин, вул. Січових Стрільців, 19, ауд. 305)
Сторінка курсу	http://www.intrel.lnu.edu.ua

Інформація про курс	Курс «Науковий семінар» є складовою частиною нормативних дисциплін освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Читається для аспірантів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» протягом чотирьох років навчання у аспірантурі.
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати здобувачам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб вміти аналізувати складні комплексні проблеми у сфері міжнародних економічних відносин. Вміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, результати власних наукових досліджень, обґрунтування і висновки як у усній так і письмової формі для різної аудиторії, як на національному так і на міжнародному рівні.
Мета та цілі курсу	Метою проведення курсу є розвиток загальних і фахових компетентностей для здійснення науково-дослідної діяльності, аналітичної роботи, наукового консультування, вдосконалення навичок представлення власних наукових результатів (у тому числі іноземною мовою), аналізу доповідей інших науковців щодо нових результатів, концепцій і теорій, кваліфікованому веденні наукових дискусій. Цілі: • поглиблення теоретичної фахової підготовки; • підвищення рівня професійної майстерності. • здобуття теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей. • набуття практичних навичок представлення результатів наукових досліджень українською й англійською мовами
Література для вивчення дисципліни	<p>Афанасьев А. О. Основы научных исследований : учебник / А. О. Афанасьев, С. В. Кузькин. – Х. : Вид ХНЕУ, 2005. – 96 с.</p> <p>Баскаков А. Я., Тулеников Н. В. Методология научного исследования : учебник. пособ. / А. Я. Баскаков, Н. В Тулеников. – К. : МАУП, 2004. – 216 с.</p> <p>Бойко М.М., Чучка І.М., Жуков С.А. Основи наукових досліджень: опорний конспект лекцій. Мукачево РВВ МДУ, 2007. – 68 с.</p> <p>Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.</p> <p>Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: підручник. – К.: Вища школа, 1997.</p> <p>Британ В.Т. Організація вузівської науки. – К., 1992.</p> <p>Вацевський М. Основи наукової інформації. Для студентів вузів.-Дрогобич, 1995.</p> <p>Ганін В.І., Ганіна Н.В., Гурова К.Д. Методологія соціально-економічного дослідження: навч. посіб. – К.</p>

- Центр учебової літератури, 2008. – 224 с.
- Гуревич М. Державне регулювання науки // Економіка України.-2001.-№10.
- Дороніна М. С. Технологія соціально-економічних наукових досліджень (схеми і приклади) : навч. посібн. /М. С. Дороніна. – 3-те вид., випр. і доп. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – 120 с.
- Демківський А. В. Основи методології наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. / А. В. Демківський, П. І. Безус. – К. : Акад. муніцип. упр., 2012. – 276 с.
- Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посібн. за ред. А. А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2010. – 280 с.
- Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень: навч. посібн. – К.: Центр учебової літератури, 2004. – 212 с.
- Єріна А.М. Організація вибіркових обстежень: навч. посібн. – К.: КНЕУ, 2004. – 127 с.
- Збір і обробка матеріалів дослідження: Лекція / Під ред. Даниленко О.А. – Львів: ЛІКА, 1997.
- Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження: навч. посібн. / О. В. Клименюк. – К. : Мілениум, 2005. – 186 с.
- Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень [Текст] : навч.-метод. посібн. / Н. М. Краус. Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка, каф. екон.теорії та регіон. економіки. – Полтава : Орієнта, 2012. – 180 с.
- Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Гавришко В.Л. Методологія, методика та організація наукових досліджень: навч. посібн. – Тернопіль: ТОВ „Лілея”, 2005. – 150с.
- Крупельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібн. / О. В. Крупельницька. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.
- Лудченко А. А. Основынаучныхисследований : учебн. пособ. / А. А. Лудченко, Я. А. Лудченко, Т. А. Примак. – К. : "Знання", КОО, 2000. – 114 с.
- Методологія наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. / В. П. Волков, М. А. Подригало, О. П. Кравченко та ін. ; Харк. нац. автомоб.-дорож. ун-т та ін. – Луганськ : СНУ, 2009. – 351 с.
- Малюга Н.М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. / Заред. проф. Ф.Ф. Бутиня. – Житомир: ІПР "Рута", 2003. – 476 с.
- Мочерний С. В. Методологія економічного дослідження / С. В. Мочерний. – Львів : Світ, 2001. – 416 с.
- Основынаучныхисследований: Учб. для экон. вузов / Под ред. К.Широколава. - К.: Вища школа, 1997.
- Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посібн. для студентів, курсантів, аспірантів ад'юнктів / за ред. А. С. Конверського. — К.: Центр учебової літератури, 2010. — 352 с.

	<p>Пономаренко В. С. Аналіз даних у дослідження сопіально-економічних систем / В. С. Пономаренко, Л. М. Малярець. – Х. : ВД "ІНДІК", 2009. – 432 с.</p> <p>Пушкарь А. И. Основы научных исследований и организационально-исследовательской деятельности" : учебн. пособ. / А. И. Пушкарь, Л. В. Погранцова. – Х. : Изд. ИНДІК, 2006. – 289 с.</p> <p>Піллюшенко В.Л., Шкрабак І.В., Славенка Е.І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навч. посібн. – К.: Лібра, 2004. – 344 с.</p> <p>Г'ятницька-Позднякова І.С. Основи науковик досліджень у вищій школі: навч. посібник / І.С.Г'ятницька-Позднякова. - К., 2003. - 116 с.</p> <p>Рузавин Г. И. Методология научного исследования: Учеб. пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 1999. – 317 с.</p> <p>Романчиков В. И. Основы научовых досліджень : навч. посібн. / В. И. Романчиков. – К. : ЗМН, 1997. – 248 с.</p> <p>Рассоха І. М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів 5 курсу денної форми навчання освітнього-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальностей 8.050106, 8.03050901 “Облік і аудит”, 8.050201 “Менеджмент організацій ”, 8.03060101 “Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності) ” / І. М. Рассоха; Харк. нац. акад. міськ гостів. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 76 с.</p> <p>Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень [Текст] : підручник / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. – 2-г вид., переробл. і допов. – К. : Знання, 2007.</p> <p>Фареник С. Логика і методологія наукового дослідження / С. Фареник. – К. : Вид. УАДУ, 2000. – 340 с.</p> <p>Філіппенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 208 с.</p> <p>Цюпюра В. Д., Цюпюра С. В. Метрологія та основи вимірювань. навч. посібн., К., "Знання -Прес", 2003.</p> <p>Чуприна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл / Н. В. Чуприна ; Кіїв. нац. ун-т технологій та дизайну. – К. : КНУТД, 2009. – 246 с.</p> <p>Шейко В.М., Купнаренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2002. – 295 с.</p> <p>Юринець В. С. Методологія наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. / В. С. Юринець; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : ЛНУ, 2011. – 179 с.</p>
Тривалість курсу	4 кредити, 120 год.

Обсяг курсу	64 години семінарських занять 56 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу студент повинен:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - передові концептуальні та методологічні основи економічних наук, що дає можливість переосмислювати та поглиблювати науку про міжнародні економічні відносини; - концептуальні основи економіки, міжнародних економічних відносин; - сучасні проблеми досліджень у галузі міжнародних відносин; - світові тенденції і проблематику економічних досліджень; - правила та принципи наукового спілкування; - мову і стиль наукової роботи; - принципи і правила підготовки наукової доповіді та презентації. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - абстрактно мислити, шукати, обробляти й аналізувати інформації з різних джерел; - вміти аналізувати складні комплексні проблеми у сфері міжнародних економічних відносин; - досконало спілкуватися державного мовою як усно, так і письмово; - представити сучасні знання та наукові результати власних досліджень іноземною мовою; - визначити основні проблеми економічних досліджень; - використовувати сучасні інформаційні ресурси з проблемних питань науки; - моделювати можливі шляхи вирішення економічних проблем і висувати наукові гіпотези; - рецензувати наукові праці і доповіді; - виробляти й обґрутувати власну точку зору на дискусійні проблеми; - доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, результати власних наукових досліджень, обґрутування і висновки як в усній, так і письмовій формі для різної аудиторії, як на національному, так і на міжнародному рівнях.
Формат курсу	Очний

	Лекційна тематика: Подано в Таблиці нижче
Підсумковий контроль, форма	Залік у 8 семестрі
Пререквізити	Викладання навчальної дисципліни базується на знаннях, отриманих у результаті вивчення попередніх навчальних дисциплін та набуття компетенцій після завершення навчання на рівні бакалавра і магістра зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини, або потребують базових знань з економічних дисциплін.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Дебати (оксфордські, панельні, «за» і «проти»). Проблемно-попушкові. Ситуативне моделювання. Інноваційні технології навчання (презентації, проблемні бесіди, роботи в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій)). Техники опрацювання дискусійних питань. Метод проектів і їх презентацій. Метод усного опитування.
Необхідні обладнання	Проектор, роздаткові матеріали, підключення до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окрім для кожного виду навчальної діяльності)	Критерії оцінювання за курсом «Науковий семінар»: Оцінювання проводиться за 100-балльного шкалою: Поточна успішність (активна участь на занятті): 5 балів×8 занять = 40 балів; Доповідь на науковому семінарі кафедри: 20 балів×2 семінари = 40 балів; Індивідуальні завдання за обраними темами: 20 балів.

<p>Питання до заліку</p>	<p>Максимальна кількість балів за рік – 100 балів. Підсумковий контроль (залік) виставляється у 8 семестрі на основі середнього балу за 4 роки.</p>
<p>ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СКЛАДАННЯ ЗАЛІКУ З «НАУКОВОГО СЕМІНАРУ»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зв'язок і відмінності буденного і наукового пізнання. 2. Методи наукового пізнання. 3. Критерії і норми наукового пізнання. 4. Моделі аналізу наукового відкриття і дослідження. 5. Методологія наукового пошуку і обґрунтування його результатів. 6. Наукова проблема. 7. Гіпотеза як форма наукового пізнання, її ймовірнісний характер. 8. Суть гіпотетико-дедуктивний методу. 9. Метод математичної гіпотези як різновид гіпотетико-дедуктивного методу. 10. Абдукція і пояснювальні гіпотези. 11. Загальна характеристика і визначення наукової теорії. 12. Класифікація наукових теорій. 13. Методологічні і евристичні принципи побудови теорій. 14. Методи і моделі наукового пояснення. 15. Методи і функції розуміння. 16. Методи передачення, прородства і прогнозування. 17. Методи дослідження економічного життя. 18. Методи соціального дослідження. 19. Гуманітарні методи дослідження. 20. Характерні особливості системного методу дослідження. 21. Побудова і структура системи. 22. Класифікація систем. 23. Самоорганізація і еволюція систем. 24. Методи і перспективи системного дослідження. 	

	<p>25. Системний метод і сучасне наукове світобачення.</p> <p>26. Класифікація досліджень.</p> <p>27. Етапи дослідження.</p> <p>28. Розробка програми та плану дослідження.</p> <p>29. Постановка цілі та завдань дослідження.</p> <p>30. Вибір предмету і об'єкта дослідження.</p> <p>31. Логічний аналіз основних понять.</p> <p>32. Формулювання і обґрунтування дослідження.</p> <p>33. Наукова ідея.</p> <p>34. Принципи, закони, категорії.</p> <p>35. Емпіричне, теоретичне, логічне пізнання.</p> <p>36. Поняття про науку та наукове дослідження.</p> <p>37. Теорія, функції наукової теорії.</p> <p>38. Методологія економічного і соціального олінновання фундаментальних досліджень.</p> <p>39. Методологія оцінки ефективності НДДКР.</p> <p>40. Аналіз і використання результатів дослідження.</p> <p>41. Методи збору економічної інформації (метод спостереження, метод експерименту).</p> <p>42. Економічна інформація (первинна і вторинна).</p> <p>43. Розрахунок витрат на НДДКР (котпорис, структура).</p> <p>44. Методи збору економічної інформації (метод аналізу документів, експертної оцінки).</p> <p>45. Методи збору економічної інформації (метод опитування).</p> <p>46. Методологічні підходи до розрахунку економічної ефективності прикладних розробок.</p> <p>47. Оцінка ризику при проведенні наукових досліджень.</p> <p>48. Менеджмент і маркетинг наукових розробок.</p> <p>49. Умови порівняння варіантів в оцінюванні економічного ефекту нововведення.</p> <p>50. Ефективність результатів наукового дослідження та її критерії.</p>
Опитування	Проводиться що два тижні у вигляді дискусій

ДОДАТОК

Схема курсу Науковий семінар

Модуль 1. Теми наукових семінарів аспірантів 1 року навчання			
1 Поняття наукового дослідження та вимоги до нього	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 1 год	4 тижні	
2 Основні види наукових досліджень	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні	
3 Організація науково-дослідної роботи	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 1 год	4 тижні	
4 Поняття методології наукових досліджень та її види	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні	
5 Емпіричні методи наукового дослідження	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні	
6 Теоретичні методи наукового дослідження	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні	
7 Зміст та складові науково-дослідного процесу	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні	
8 Нормативно-правове забезпечення проведення наукових досліджень (Закони України, Постанови Кабінету Міністрів України, Державні стандарти України)	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні	
Модуль 2. Теми наукових семінарів аспірантів 2 року навчання			
1 Правила виконання наукових робіт	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні	

2	Представлення обґрунтування теми наукового дослідження	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
3	Наукова організація праці	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
4	Підготовка доповіді на обрану тему	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
5	Форми відображення результатів наукових досліджень	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
6	Доповіль, повідомлення на нарадах, семінарах, симпозіумах, конференціях. Бесіди при особистих зустрічах.	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
7	Представлення результатів наукового дослідження	семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 2 год	8 тижнів
Модуль 3. Теми наукових семінарів аспірантів 3 року навчання			
1	Тенденції розвитку вищої освіти в сучасному світі.	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
2	Індикатори та критерії якості вищої освіти та процедури її забезпечення	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
3	Академічна добросередньоть	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
4	Підготовка доповіді на обрану тему	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
5	Особливості організації навчального процесу у ВНЗ	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
6	Методика складання силабусів, навчальних програм	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
7	Представлення результатів наукового дослідження з	семінарське заняття – 4 год,	8 тижнів

Використанням статистично-математичних методів		самостійна робота – 2 год	
Модуль 4. Теми наукових семінарів аспірантів			
1	Педагогічна практика аспіранта.	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
2	Глобальні проблеми міжнародних економічних відносин (на прикладі об'єкту дослідження)	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
3	Підготовка доповіді на обрану тему	семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 2 год	8 тижнів
4	Україна, як об'єкт наукового дослідження (досвід та перспективи)	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
5	Представлення результатів участі у науковій роботі факультету та ЛНУ ім. І. Франка	семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	4 тижні
6	Представлення результатів наукового дослідження	семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 2 год	8 тижнів

К.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин
факультету міжнародних відносин
Львівського національного університету
імені Івана Франка

Федун Ю. Б.